

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือการดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

คู่มือการดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่บ่งชี้ให้เห็นอุปนิสัยที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามที่มีอยู่ภายในจิตใจของผู้เรียน ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความ เต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนและเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชน และสังคมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การใช้และการรักษาสมบัติส่วนรวมรวมถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมซึ่งมีคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ

1. **ด้านช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองครู ทำงานด้วยความเต็มใจ** หมายถึง การปฏิบัติตนอาสาหรือช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจไม่เอาใจเอาเปรียบผู้อื่น
2. **ด้านอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ** หมายถึง การปฏิบัติตนในการช่วยเหลือเสียสละต่อผู้อื่นด้วยความยินดีเต็มใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
3. **ด้านแบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆและช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น** หมายถึง การปฏิบัติตนรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น
4. **ด้านการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ** หมายถึง การปฏิบัติตนในการรักษาความสะอาดของสถานศึกษาสาธารณประโยชน์มีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพย์สินด้วยความเต็มใจ ไม่โกหกหลอกลวงไม่ลักขโมยหรือคดโกงไม่พูดเท็จไม่บังคับข่มขู่หรือเบียดบังผู้อื่นให้ได้รับความเดือนร้อน
5. **ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชนและสังคม** หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ดีงามของโรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
6. **ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น** หมายถึง การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ดีงามของส่วนรวม พร้อมทั้งดูแล บำรุง รักษาสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาและสาธารณะประโยชน์

โครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ มีข้อคำถาม 30 ข้อ ที่วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด และมีพฤติกรรม 6 ด้าน ดังนี้

1. ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ ประกอบด้วย
พฤติกรรมสำคัญดังนี้

1.1 ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองครูทำงานด้วยความเต็มใจ	จำนวน 5 ข้อ
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	จำนวน 5 ข้อ
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	จำนวน 5 ข้อ

2. ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชนและสังคม
ประกอบด้วยพฤติกรรมสำคัญดังนี้

2.1 การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	จำนวน 5 ข้อ
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชนและสังคม	จำนวน 5 ข้อ
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงาม ของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	จำนวน 5 ข้อ

ซึ่งแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะมีลักษณะเป็นแบบสถานการณ์
สมมุติที่เกี่ยวข้องและพบเห็นในชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนพิจารณาว่า ตนเองอยู่ใน
สถานการณ์นั้นจะตัดสินใจอย่างไร โดยแบบวัดแต่ละข้อ มี 4 ตัวเลือก มีคะแนน 0,1,2,3

การตรวจให้คะแนน

การให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 236) ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ

ให้	0	สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนไม่ช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู
ให้	1	สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ทำงานด้วยความเต็มใจ
ให้	2	สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
ให้	3	สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาสาทำงานและแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชนและสังคม

- ให้ 0 สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนไม่สนใจดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
- ให้ 1 สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียน
- ให้ 2 สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ
- ให้ 3 สำหรับคำตอบที่แสดงถึงการปฏิบัติของตนดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

การตรวจให้คะแนนแต่ละข้อกำหนดให้ตรวจ ตามตารางคะแนนแต่ละข้อของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ดังตารางภาคผนวกที่ ก.1

ตารางภาคผนวกที่ ก.1

คะแนนแต่ละข้อของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

ข้อที่	ตัวเลือก				ข้อที่	ตัวเลือก			
	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1	0	2	1	3	16	0	1	2	3
2	0	1	2	3	17	1	2	0	3
3	2	0	1	3	18	0	3	2	1
4	3	2	0	1	19	0	1	3	2
5	1	0	2	3	20	0	1	2	3
6	0	1	3	2	21	0	1	2	3
7	1	2	3	0	22	2	1	3	0
8	0	2	3	1	23	0	2	1	3
9	1	2	0	3	24	3	2	0	1
10	2	3	1	0	25	3	0	1	2
11	1	2	3	0	26	3	0	2	1
12	2	1	0	3	27	0	1	2	3
13	0	2	3	1	28	2	1	3	0
14	0	1	2	3	29	1	0	3	2
15	1	0	2	3	30	0	1	2	3

